

Stockholm 6 april 2018

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande från Svenska Turistföreningen avseende

- **Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95), diarienummer N2017/07438/FF**

Svenska Turistföreningen har tagit del av betänkandet ”Ett land att besöka – en samlad politik för turism och växande besöksnäring” och lämnar remissyttrande enligt nedan.

Om Svenska Turistföreningen

STF grundades 1885 som en ideell förening med syfte att främja natur- och kulturturism i Sverige. Sedan dess har föreningen växt till cirka 238 000 medlemmar. STF får människor att upptäcka Sverige. Vi inspirerar till resande, aktiviteter och såväl stora som små äventyr som ger unika natur- och kulturupplevelser runtom i Sverige. Vi vill också vara ett naturligt val för alla som vill engagera sig i och medverka till att fler får möjligheter till upplevelser som utgår från natur och kultur.

För att människor ska kunna resa och uppleva arbetar vi med såväl kunskaps- och informationsspridning som påverkansarbete. Kunskap handlar om att tillgängliggöra, och tillgängliggöra Sverige är precis det som STF vill åstadkomma. Hållbarhet är centralt i allt vi gör och ett av våra övergripande mål är ett Sverige där det är enkelt och inspirerande att turista hållbart.

En viktig förutsättning för att kunna upptäcka Sverige är att det finns boenden runt om i hela landet. STF driver därför, i egen regi och tillsammans med franchisetagare, cirka 300 vandrarhem, hotell, fjällstationer och fjällstugor från söder till norr, från lägen mitt i city till väglöst land. 63 lokalavdelningar anordnar en mängd lokala aktiviteter och internationellt samarbetar STF med vandrarhemsfederationen Hostelling International och ERA, European Ramblers Association. STF ger ut medlemstidningen Turist.

Sammanfattning av STF:s synpunkter

Sverige är ett fantastiskt land med en unik natur och kultur som är tillgänglig för alla. Och så vill STF att det ska fortsätta vara. Turism och besöksnäring bidrar till att hålla hela Sverige levande och är näringar som växer och erbjuder många arbetstillfällen. Hyperturism är en högaktuell fråga och även om STF ser exempel på detta på ett antal platser i Sverige så är det stora problemet det omvända. Det är alldeles för få människor ute i den svenska naturen. Naturen är underutnyttjad och fler borde få möjlighet att upptäcka den.

STF välkomnar utredningen och sätter stort värde på att regeringen vill satsa på turism- och besöksnäringen. Det är ett mycket välkommet och välbehövligt initiativ. Utredningen är mer omfattande än tidigare turistutredningar vilket visar på en ökad medvetenhet om besöksnäringens betydelse som basnäring och en god politisk ambition. Det syns att den finns en hög ambition från utredningens sida och vi ser också att utredningen lämnat många bra konkreta förslag. Sammanfattningsvis ser vi dock en del risker med utredningens slutliga betänkande.

Risker

En risk återspeglas redan i rubriken på betänkandet - *Ett land att besöka*. Och Sverige är verkligen ett land värt att besöka. Men rubriken säger något mer. Rubriken ger en tydlig indikation på vad fokus för utredningen är. STF ser med stor oro på det faktum att utredningen nästan uteslutande fokuserar på besöksnäring och turism som en exportmotor. Vi ser en tydlig avsaknad av betydelsen av inhemsk turism. **Sverige är inte enbart ett land att besöka. Sverige är ett land att upptäcka för de som redan lever här.** Främjande av inhemsk turism bör lyftas fram som ett viktigt bidrag i en hållbar utveckling (resor, integration, kunskap om natur och kultur mm) och här tar STF gärna en ledartröja. Andra områden där vi gärna bidrar med vår kompetens och erfarenhet är frågor om allemansrätt och hållbar turism i skyddad natur.

STF:s samlade bedömning är att trots att det finns flera goda förslag i utredningen – många är bra och efterlängtade - har utredningen inte lyckats med det man förutsatt sig, nämligen att skapa förslag för en samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring. Tvärtom känns det som att när flera av förslagen slås ihop blir det en ganska fragmentarisk bild. Inte minst upplever STF detta i förslagen som läggs fram i kapitlet om Naturturism.

Vi ser också att förslagen – när de slås ihop till en helhet - utmynnar i väldigt många olika uppdrag till olika myndigheter, som inte alltid har kompetens inom turismområdet. Det finns i betänkandet en stark tro på att detaljerade uppdrag till olika myndigheter och inrättningar ska åstadkomma ändrade förutsättningar för turism- och besöksnäringen. Om alla dessa förslag på uppdrag skulle leda till åtgärder från alla apostroferade aktörer skulle det sannolikt bli ett ganska spretigt resultat. Hur ska alla dessa uppdrag koordineras? Hur säkerställs det att alla dessa aktörer har rätt kompetens för de föreslagna uppdragen? Hur får vi till ett samlande och övergripande ansvar för turist- och besöksnäringens utveckling? Räcker det med ett nationellt besöksnäringensforum bemannat av tre personer? Eller krävs det något mer?

Vi uppfattar inte heller att utredningen pekar ut vilka som är de allra viktigaste förslagen. Vi tror starkt på att det måste finnas en tydlig prioritering kring vad som är absolut viktigast för att nå det övergripande målet. Utredningen får inte bli ett smörgåsbord där de lägst hängande frukterna plockas ut och de större och mer komplexa frågorna – men också de med sannolikt störst potential att påverka i en långsiktig positiv utveckling – lämnas åt sitt öde.

Prioriterade områden utifrån STF:s perspektiv

STF har valt att kommentera merparten av de konkreta förslag som presenteras i betänkandet. De frågor som STF anser är viktigast att prioritera är dock följande:

Nationell strategi samt nationellt besöksnäringensforum: För att nå målet – en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring – samt ge den viktiga politiska signal som behövs för att näringen ska kraftsamla, måste det första steget vara att snabbt fatta beslut om att en nationell strategi ska arbetas fram och att det nationella besöksnäringensforumet ska inrättas. Parallellt med detta måste kompetenshöjande insatser hos offentliga myndighetsutövare startas. Ökad kunskap om turism- och besöksnäring hos berörda myndigheter är en förutsättning för en lyckad nationell strategi och dess implementering.

Skatte- och avgiftsregler: Vi är medvetna om att det inte ingick i utredningens uppdrag att titta på skatte- och avgiftsregler. Det är dock STF:s mening att detta är en brist i utredningen. För att få en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring anser STF att frågor som rör arbetsmarknads-, skatte- och avgiftsfrågor måste ingå. Ett tydligt exempel på en skattefråga som påverkar besöksnäringen är momsregler. Idag förekommer både 12 % och 25 % moms beroende på om det är mat, rumsuthyrning eller tilläggstjänster. Och för tilläggstjänsterna beror momsen på om de är paketerade från början och inte går att välja bort eller om de läggs till i efterhand och är valfria. Regelverket är inte helt tydligt och definitivt inte enkelt. Lägg därtill nya regler om 6 % moms på

naturguidning (som för övrigt är ett bra initiativ) och helt plötsligt har vardagen för en egenföretagare inom besöksnäring och naturturism blivit tämligen komplex och inte helt enkel att hantera. Här behövs en samlad politik.

Kollektivtrafik: STF kan inte nog belysa vikten av ett tydligt uppdrag direkt till ansvariga myndigheter – inklusive en eventuell lagändring - om att utveckla den regionala kollektivtrafiken till nytta för besöksnäringen. En väl fungerande infrastruktur med fokus på hållbarhet kräver att den regionala kollektivtrafiken tar hänsyn till besöksnäring och turism. Denna förändring behöver inte invänta en ny nationell strategi. Det skulle tvärtom kunna vara en viktig signal som visar att regeringen menar allvar med att satsa på en hållbar turism- och besöksnäring.

Civilsamhället och friluftspolitiken: Sist men inte minst vill STF betona att det är viktigt att turist- och besöksnäringspolitikerna inte bara har ett kommersiellt fokus. Den ideella sektorns roll i utvecklingen av turismen med fokus på natur och kultur liksom det sociala hållbarhetsperspektivet har ett alltför litet utrymme i utredningens förslag. Ledutveckling, säkerhet och kunskapsspridning är exempel på områden där civilsamhället är en viktig spelare och här krävs samordning. Inte bara med organisationerna i civilsamhället, utan även med friluftslivspolitikerna. Ett samspel mellan besöksnäring/turism och friluftsliv är A och O.

Sammanställning över utredningens alla kapitel och dess olika förslag inklusive kommentarer från STF:

Kapitel 3 En samlad politik

Utredningens förslag:

– att regeringen föreslår att riksdagen fattar beslut om ett nytt övergripande politiskt mål för hållbar turism och växande besöksnäring.

STFs kommentar:

Det behövs ett nytt politiskt mål. Och det är väldigt bra och glädjande att hållbar utveckling är med. Det övergripande politiska målet bör kompletteras med mätbara delmål och indikatorer som gör det lätt att följa upp. STF vill även lyfta fram vikten av målet får en tydlig koppling till agenda 2030.

– att det nya övergripande målet är att öka besöksnäringens och turismens bidrag till hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i hela landet.

STFs kommentar:

Bra förslag, men det övergripande målet bör formuleras på ett sätt så att det framgår att det är besöksnäringen i sig som ska öka. Just nu skulle besöksnäringens bidrag till utvecklingen i hela landet kunna öka ge nom att en

annan närings bidrag minskar. Viktigt att belysa de hållbara aspekterna när besöksnäringen och turismens bidrag ska öka.

Utredningens förslag:

– att regeringen utvecklar och antar en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring – en plattform för hur politiken ska utformas och genomföras fram till 2030

STFs kommentar:

En nationell strategi beslutad av regeringen är en bra grundförutsättning för en kommande sammanhållen politik på nationell nivå. Den kommer sedan att stå som utgångspunkt för regionala strategiska planer eller strategier som i sin tur lägger grunden för en sammanhållen politik på regional nivå.

Det finns idag en nationell strategi som Svensk Turism står bakom, den löper fram till 2020 och nyligen har Svensk Turism beslutat att ta fram den nya generationens "Nationell strategi för hållbar besöksnäring". Detta görs bl a med stöd från Tillväxtverket. Det är av yttersta vikt att dessa två processer inte drivs som två parallella spår.

STF ser att en nationell strategi möjliggör en kraftsamling kring att driva gemensamma frågor rörande nationella prioriteringar och investeringar. I framtagandet av den nationella strategin måste det ges utrymme för såväl en gedigen omvärlds- och nulägesbeskrivning som ett brett analysarbete. En svaghet som ofta kännetecknar besöksnäringen, och till viss del även utredningen, är bristen på förståelse för och användning av forskningsbaserad kunskap.

Utredningens förslag:

– och att utvecklingen av denna strategi sker i samverkan med besöksnäringen, statliga myndigheter, regioner, kommuner och det civila samhället.

STFs kommentar:

STF ställer sig positivt till detta förslag. Det är viktigt med en bred förankring kring utvecklingen av strategin och en förutsättning för att driva fram en hållbar turism. Det är viktigt att samverkan med regionala aktörer sker redan i framtagandet av strategin för att säkerställa att den slutliga strategin får rätt förutsättningar att implementeras såväl nationellt som regionalt och lokalt.

– att en vision kopplas till det övergripande politiska målet och en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring. Ett förslag från utredningen är: 2030 är svenska besöksupplevelser hållbara, globalt konkurrenskraftiga och innovativa, turism är högt värderat av svenska invånare och besöksnäringen attraktiv att verka inom som företagare och anställd.

STFs kommentar:

STF ser positivt på andemeningen i visionen, men visionen bör förankras inom ramen för arbetet med den nationella strategin, d v s inte beslutas innan strategiarbetet är gjort.

STF vill i sammanhanget lyfta fram vikten av att tänka inkluderande och föreslår att uttryck som "svenska invånare" ändras till förmån för "invånare i Sverige" alternativt "Sveriges invånare".

Vi tror också att genom att tydliggöra hur turismen och besöksnäringen bidrar till de övergripande politiska målen ger det en positiv inverkan på branschens status och sannolikheten att attrahera rätt kompetens för att upprätthålla och utveckla näringen ökar.

STF anser att visionen även bör uttrycka en målsättning med den inhemska turismen. Om vi menar allvar med en hållbar besöksnäring går det inte enbart att rikta blicken mot den internationella marknaden. Vi måste även se till att de människor som lever i Sverige inspireras till att upptäcka Sverige.

Förslag:

– att den nationella strategin för hållbar turism och växande besöksnäring delas upp i ett antal strategiska insatsområden och att det övergripande politiska målet bryts ner på mätbara delmål inom dessa strategiska insatsområden.

Utredningens förslag på insatsområden:

- digitalisering av besöksnäringen
- kompetensförsörjning
- utveckling, innovation och forskning
- tillgänglighet (transporter och digital)
- naturturism (tematiskt område för samverkan)
- kulturturism (tematiskt område för samverkan)
- måltidsturism (tematiskt område för samverkan)
- evenemang och stora möten (tematiskt område för samverkan)
- företagets villkor

STFs kommentar:

STF ser att det är lämpliga områden som är definierade, och gläds särskilt åt att både natur- och kulturturism är utpekade. Men även om vi ser positivt på vilka områden som är definierade ställer vi oss frågande till att områdena definieras redan här. Innehållet och inriktningen på den föreslagna nationella strategin bör formuleras i det breda arbete som ska föregå skrivningen av denna.

Vi ser också att det är viktigt att bredda benämningen tillgänglighet som i den aktuella skrivningen fokuserar på transporter och digital tillgänglighet. Tillgänglighet är ett mycket vidare begrepp och belyser bland annat aspekter som

kunskap, språk och funktionsnedsättningar, men även frågor som rör tillgängligheten globalt till produkter och tjänster (distributionsplattformar mm). I utredningens kapitel 4.2 står det skrivet om just funktionsnedsättning kopplat till tillgänglighet.

Oavsett när i processen de olika områdena ska definieras är det viktigt att belysa att de olika områdena hänger ihop, t ex natur och kultur. Det får inte bli stuprör mellan de tematiska områdena. Samtidigt ser vi att den här typen av tvärgående och tematiska områden har fördelar, t ex utifrån kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte mellan branschens olika aktörer.

STF anser att det saknas ett viktigt delområde. Oavsett om delområdena definieras innan den nationella strategin är framtagen eller om det görs inom ramen för strategiarbetet så får inte kunden/gästen glömmas bort, d v s den som ska besöka/turista. Omvärldsbevakning utifrån kund/gästperspektiv är ett måste för att den föreslagna strategin ska vara framgångsrik.

Utredningens förslag:

– att regeringen inrättar ett Nationellt besöksnäringsforum som bjuder in besöksnäringen, statliga myndigheter, regioner och kommuner till utveckling och koordinering av en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring.

STFs kommentar:

STF är positivt till förslaget om ett Nationellt besöksnäringsforum, men saknar civilsamhället bland de aktörer som ska bjudas in. STF är också positivt till att forumet läggs direkt under regeringen/Näringsdepartementet istället för att delegera ner det till en myndighet.

Vi ställer oss däremot frågande till om 3 personer verkligen räcker för att utveckla och koordinera den nationella strategin, även om det föreslås att det även ska finnas en styrgrupp kopplad till forumet. Den nationella strategins implementering kommer att kräva insatser från en mängd olika intressenter och det kan rimligtvis inte tre personer i Stockholm sköta. STFs tro är att implementeringen i realiteten till stor del kommer att ske regionalt då det är där alla resurser kanaliseras samt till viss del genom myndigheter och branschorganisationer.

Utredningens förslag:

– regeringen bildar en ny nationell funktion med uppdrag att främja långsiktig uppbyggnad av innovationsförmåga och kunskapsutveckling inom en rad strategiska insatsområden, samt att koordinera besöksnäringens aktörer och behov med innovations-stödssystemets aktörer.

(Utredningen presenterar tre olika alternativ till hur denna nationella funktion kan byggas upp)

STFs kommentar:

STF stödjer idén med att främja den långsiktiga uppbyggnaden av innovationsförmåga och kunskapsutveckling. Däremot har STF inte tagit ställning för något av de tre alternativ som utredningen lägger fram. Vår uppfattning är att det är först när arbetet med den nationella strategin kommit en bit på väg som det är möjligt att ta ställning till hur arbetet med utveckling och innovation ska struktureras. Oavsett vilken form funktionen kommer att få är det vår tro att följande parametrar är viktiga att ta i beaktande:

Det är viktigt att bygga på de strukturer som finns och stärka dem. Idag sker mycket av detta arbete regionalt.

Modellen bör knyta an mycket mer till befintliga högskolor och universitet, vilket också skulle ge en regional koppling.

Om Vinnova ska spela en roll i detta sammanhang är det STFs bedömning att en kompetenshöjning inom Vinnova krävs. Idag finns för lite besöksnäringskompetens inom Vinnova.

Mycket spännande innovation kommer från andra sektorer, t ex tech. Viktigt att inte turism- och besöksnäringforskning isoleras och boxas in i en egen silo.

Viktigt med tvärgående samarbeten.

Utredningens förslag:

– att regeringen ger Tillväxtverket ett stärkt mandat att samordna, leda och återrapportera arbetet i Besöksnäringens myndighetsgrupp och att detta tydliggörs i myndighetens regleringsbrev.

STFs kommentar:

Ett bra förslag, men det måste tydliggöras i alla inblandade myndigheters regleringsbrev – annars händer inget. Gruppens arbete måste kopplas till den nationella strategin och de olika myndighetsgrupperingarna måste kopplas till områdena i den nationella strategin. Det är också viktigt att kommunikationen med aktörerna utanför gruppen förbättras.

Utredningens förslag:

– att regeringen ger Tillväxtverket ett uppdrag och resurser att, i dialog med Svensk Turism, under 2018–2019 stödja besöksnäringens branscher att samla sig till en starkare gemensam struktur. Syftet är att mobilisera engagemang och resurser för att möta de offentliga insatserna i genomförandet av den nationella strategin för hållbar turism och växande besöksnäring.

STFs kommentar:

En översyn behövs och branschen/näringen behöver stärkas. Men hur detta ska göras bör övervägas ytterligare. Arbetet är komplext och sannolikt är tidshorisonten något kort för att etablera initiativet och säkra dess fortlevnad.

Kapitel 4 Besöksnäringen – en del av ett hållbart samhällsbygge

Utredningens förslag:

– att regeringen ändrar Tillväxtverkets instruktion så att den tydliggör att Tillväxtverket är ansvarig myndighet för samordning och kunskapsspridning inom kunskapsområdet hållbar utveckling inom turism och besöksnäring. Detta inkluderar definitioner och metoder för mätning och uppföljning av hållbarhetskriterier i turism.

STFs kommentar:

Det är bra att definitioner och begrepp fastställs och etableras och följs upp på nationell nivå. Detta leder förhoppningsvis även till bättre nordisk och internationell samverkan och kunskapsdelning. STF vill dock öppna upp för att uppdraget skulle kunna ges till en annan myndighet/delegation. Tillväxtverket har under flera år haft uppdraget att ta fram riktlinjer inom ramarna för de insatser som görs kring Hållbar destinationsutveckling och produktutveckling. Kvaliteten på leveransen i det uppdraget bör utvärderas innan ännu ett uppdrag – inom samma område – delas ut.

– att regeringen ger Länsstyrelsen i Stockholms län i uppdrag att tillsammans med Visit Stockholm/ Stockholms stad samla länets kommuner, berörda regionala organ och besöksnäringen till ett gemensamt arbete med att utveckla samverkansstrukturer och ansvarsfördelning för arbetet med turism och besöksnäring i Stockholms län.

STFs kommentar:

STF lämnar åt berörda parter inom Stockholmsregionen att kommentera detta, men undrar om detta inte bör kunna skötas inom ramarna för det som verkställs 1 januari 2019 då den regionala strukturen i hela Sverige likställs? Det regionala utvecklingsansvaret flyttas över från Länsstyrelsen till den nya regionala organisation som bildas. Detta borde för Stockholms innebära att man precis som i Skåne och i Västra Götaland har en lokal turismorganisation i staden (Malmö och Göteborg) och en regional turismorganisation som har en koppling till den regionala organisationen (Tourism in Skåne och Turistrådet Västsverige).

– att regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag och resurser för att – som uppföljning av de satsningar som genomförts på Hållbar destinationsutveckling och Hållbar produktutveckling inom natur- och kulturbaserad turism – en pilotsatsning på Hållbar destinations-utveckling genom samarbete mellan stad och landsbygd.

STFs kommentar:

Det är STF:s uppfattning att det redan görs insatser på många håll runt om i landet kring detta och att det därför är bättre att invänta den nationella strategin och se vad den säger, innan den här typen av pilotsatsning genomförs. Vi vill dock betona att vi är positivt inställda till att det görs arbete inom Hållbar produktutveckling inom natur- och kulturbaserad turism och särskilt genom samarbete mellan stad och landsbygd.

Kapitel 5 Digitaliserad besöksnäring / delnings- och plattformsekonomi

STF:s övergripande kommentar:

I utredningens kapitel 5, som tar upp digitaliserad besöksnäring, anser vi att det är för stort fokus på delningsekonomi – en företeelse som förvisso är viktig för besöksnäringen, men som vi redan lever mitt uppe i. STF saknar förslag kring hur digitaliseringen kan spela en roll i andra sammanhang - sammanhang där det finns stora utmaningar. Andra relevanta områden inom digitalisering skulle t ex kunna handla om AI, VR och dylikt för att t ex jobba med den framtida kompetensförsörjningen (automatiserade kök, nya restaurangkoncept, nya hotellkoncept eller att besöksnäringen blir den första näringsgren som får en helt digitaliserad process för tillstånds-, tillsyns- och egenkontrollarbetet). STF ser att digitaliseringen är den stora "game changern" eller möjliggöraren för besöksnäringens tillväxt, men kan tyvärr inte se att detta omhändertas till fullo i utredningens förslag.

Ett område där det finns stora behov och där digitaliseringen ger stora möjligheter handlar om tillgången till geografisk anknuten turistinformation. Om ett turistföretag, en kommun eller annan organisation vill synliggöra sin turistiska potential måste de leta information från en uppsjö av källor och alltför ofta erhålls missvisande information. Detta medför mycket arbete och begränsar möjligheten att skapa attraktiva beskrivningar och aktivitetspaket. För att naturen verkligen skall bli tillgänglig för fler krävs också enklare, enhetligare, korrektare och mer komplett information om t ex ledsystem, vandringsleder och avståndsangivelser kopplade till dessa. Det är idag i Sverige omöjligt att få heltäckande information om leder, då informationen finns hos olika organisationer som t ex kommuner, länsstyrelser, turistorganisationer, ideella organisationer, turistföretag, större markägare etc.

Utredningens förslag:

– att regeringen ger Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att i dialog med Tillväxtverket, Statens Jordbruksverk och Swedish Incubators and Science Parks (SISP), kartlägga och föreslå hur en nationell accelerator för initiativ inriktade på delning och turism som kan bidra till att främja hållbar turism och lokal och regional utveckling, i såväl städer som landsbygder, kan utformas.

STFs kommentar:

STF tycker att initiativet är bra, men tror att det är viktigt att ta tillvara på det arbete som redan görs och istället för att starta en ny nationell accelerator bör därför Vinnova ges i uppdrag att utreda vilka befintliga inkubatorer och acceleratorer på lokal och regional nivå som kan stärkas genom ett uppdrag kring att skapa digitala produkter, verktyg mm riktade mot besöksnäring och turism. Vinnova får även i uppdrag att koordinera och samordna det lokala och regionala arbetet inom detta område, samt att utmana befintliga arbetsformer. Inspiration kan hämtas t ex från Berlin där en stor del av startup-scenen har turism och besöksnäringens produkter i fokus för sina tech-satsningar.

Sist men inte minst vill vi flagga för vikten av att säkerställa långsiktig finansiering av arbetet som görs inom detta område.

– att regeringen som ett led i en delstrategi för insatsområdet digitalisering av besöksnäringen initierar en förstudie som kartlägger plattforms- och delningsekonomi och de regelverk, utmaningar och möjligheter som plattforms- och delningsekonomin innebär för besöksnäringens branscher och turism.

STFs kommentar:

Det är bra med en förstudie, förhoppningsvis kan besöksnäringen lära mycket från andra branscher som ligger före, men uppdraget är för snävt. STF tror på ett bredare anslag där förstudien tittar på digitaliseringens utmaningar och möjligheter för besöksnäringen i stort och där plattforms- och delningsekonomin är en del.

– att regeringen, i enlighet med förslag från betänkande SOU 2017:26 *Delningsekonomi på användarnas villkor*, ger uppdrag till Konsumentverket avseende användarstöd genom information och vägledning i samband med delningsekonomiska transaktioner, men också säkerställer att detta uppdrag inkluderar besöksnäring och turism.

STFs kommentar:

STF stödjer detta.

– att regeringen, i enlighet med förslag från betänkande SOU 2017:26 *Delningsekonomi på användarnas villkor*, ger uppdrag till Konsumentverket att i samarbete med Konkurrensverket följa utvecklingen inom delningsekonomin, men också säkerställer att detta uppdrag inkluderar besöksnäring och turism.

STFs kommentar:

STF stödjer detta

Kapitel 6 Kompetensförsörjning

STFs övergripande kommentar:

I kapitlet presenteras flera förslag till kompetensutveckling, men STF saknar förslag kopplade till kompetensförsörjning. Just kompetensförsörjning är en av näringens främsta utmaningar.

Förslag:

– att regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att i dialog med regionalt utvecklingsansvariga, besöksnäring, länsstyrelser och akademi genomföra insatser för strategisk kompetensutveckling i företag och organisationer inom naturturism, kulturturism, måltidsturism och evenemang och möten.

STFs kommentar:

STF ställer sig frågande till om det verkligen behövs ett nytt uppdrag för att åstadkomma detta. Den sammanhållna politiken kring detta blir ju sannolikt att samla andra statliga verks och myndigheters utlysningar och synka dem med de regionala partnerskapens inriktningar och allokering av regionalfonderna med övriga generella insatser som löpande genomförs. Detta är något som redan pågår i alla delar av Sverige med finansiering från ovanstående myndigheter, verk och partnerskap. Tillväxtverket är idag en liten del i detta och att ställa om alla satsningar mot Tillväxtverket känns inte helt genomtänkt. Under åren 2015-2018 ligger det säkert några hundra miljoner i denna typ av satsningar runt om i Sverige.

– att regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att i samverkan med regionalt utvecklingsansvariga och i dialog med länsstyrelser, kommuner och besöksnäringens branschorganisationer kartlägga och föreslå kompetensutvecklande insatser för offentliga myndighetsutövare som arbetar med tillstånd och tillsyn på lokal, regional och nationell nivå, speciellt kring besöksnäringens struktur och villkor.

STFs kommentar:

Mycket bra initiativ. Själva jobbet bör göras av regionalt utvecklingsansvariga och Tillväxtverket får i uppdrag att samordna insatserna så att måluppfyllnaden bli lika i hela landet.

Kapitel 7 Utveckling, innovation och forskning

Förslag:

– att Patent- och registeringsverket (PRV) får i uppdrag att, i samarbete med Verket för innovationssystem (Vinnova), följa upp hur regeringsuppdrag gällande små och medelstora företag för hantering av immateriella tillgångar har fungerat för företag

inom besöksnäringen, samt utveckla former för hur stödet kan utvecklas vidare för besöksnäringen.

STFs kommentar:

Bra, med tillägg att det förutom att följas upp och utveckla vidare även behöver läggas kraft på att identifiera lämpliga former för att kommunicera resultaten.

– att Research Institutes of Sweden AB (RISE) i samverkan med Verket för innovationssystem (Vinnova) och Swedish Incubators and Science Parks (SISP) och i dialog med besöksnäringen, får uppdrag och resurser att identifiera och definiera arbetssätt som inkluderar besöksnäringens aktörer i befintliga innovationsstrukturer i större omfattning än i dag med målet att: a) nyttiggöra befintliga innovationer, forskningsresultat och kompetenser in i besöksnäringen b) skapa former (projekt och program) för ökad samverkan mellan besöksnäringens aktörer, RISE, Vinnova och SISP för skapande av ny forskning och innovationer utifrån besöks-näringens behov.

STFs kommentar:

STF tycker att detta är bra, både för vad innovationerna kan bidra med till branschen, men även för allmänhetens syn på branschen. Viktigt att inkludera de regionalt utvecklingsansvariga då resurser för innovationsarenor och klusterinitiativ primärt kommer därifrån. Ett intressant exempel att följa är Tourism in Skåne som just fått uppdraget att bygga en Open Innovation Arena för besöksnäringen i Skåne tillsammans med akademien och besöksnäringen. Den första i sitt slag i Sverige.

– att Tillväxtanalys får i uppdrag att utvärdera hur Tillväxtverkets och Statens Jordbruksverks befintliga och nya insatser, riktade till besöksnäringen, når företagen och stärker deras innovationsförmåga.

STFs kommentar:

Bra.

– att regeringen ger statliga forsknings- och innovationsmyndigheter i uppdrag att, med utgångspunkt i myndigheternas grunduppdrag, inventera hur deras organisationer och bedömargrupper är kompetensförsörjda för att bemöta besöksnäringens utmaningar och möjligheter i fråga om tillväxt och hållbar utveckling.

STFs kommentar:

Ett bra förslag, men frågan är om det räcker med dessa myndigheter. Genomlysningen borde göras i hela myndighetsgruppen och berörda verk. STF anser att just kompetensförsörjningen hos alla de myndigheter och verk som ska genomföra en rad av utredningens förslag är nyckeln till framgång. Eller tvärtom. Idag saknas kompetens inom besöks- och turismfrågor på många håll inom de aktuella myndigheterna och likaså uppdrag att skapa/skaffa den.

– att Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) får i uppdrag att, i samverkan med relevanta myndigheter och i dialog med lärosäten och branschernas forskningsråd, analysera vilka forskningsbehov som finns kopplade till besöksnäring och turism och som är relevanta, dels i ett forskningsperspektiv, dels i ett hållbarhets- och samhällsperspektiv, redovisa resultaten av dessa utredningar och analyser samt ta initiativ till och stödja strategisk forskning och utveckling med relevans för besöksnäringen.

STFs kommentar:

STF ser positivt på att Formas får ett uppdrag som på sikt kan stärka forskningen om besöksnäring och turism. Som utredningen konstaterar speglar omfattningen på dagens turismforskning inte branschens storlek och betydelse för samhället sett i relation till andra samhällssektorer. STF menar också att prioriterade forskningsområden behöver identifieras, förslagsvis i linje med de strategiska utvecklingsområden utredningen beskriver. Vidare behövs riktade utlysningar från forskningsfinansiärerna som sätter turismens kunskapsbehov i centrum i högre grad än hittills.

STF anser också att det är viktigt att inkludera besöksnäringens företrädare och de regionala turismorganisationerna i dialogen.

Kapitel 8 Data, statistik och analys

Förslag:

– att regeringen ger Tillväxtverket ett stärkt mandat och tydligt uppdrag samt resurser att ansvara för det nationella arbetet med turismstatistik avseende såväl nyutveckling som förstärkning och kvalitetssäkring av befintliga uppdrag. Detta omfattar:

STFs kommentar:

I huvudsak är detta ett bra förslag men det är viktigt att poängtera att Tillväxtverkets uppdrag måste förändras så att det omfattar även regional och lokal statistik. Liksom att deras kompetens och organisation kring detta radikalt förstärks.

- *Nya metoder för insamling av data måste utvecklas och delvis i nära samarbete med besöksnäringen.*
- *Metodutveckling kring analys av data behövs. I dag samlas data in men analyseras sällan.*
- *Undersökningar liknande IBIS bör genomföras regelbundet och inte adhoc då resurser finns.*
- *En uppkoppling mot europeiska och globala organisationer bör återinföras ex nationellt medlemskap i UNWTO*

- *Lagstiftningen kring vissa delar av insamlingsdelen kanske ska bygga in sanktioner (idag kan man bara strunta i att rapportera till SCB utan sanktioner)*

STF vill även peka på behovet av bättre statistik som mäter segmenten natur- och kulturturism. Dagens statistik (såväl konsument som företag) har stora begränsningar i möjligheten att bryta ner data på dessa segment. Natur- och kulturturismföretag saknar egna SNI koder och IBIS undersökningen är bristfällig när det gäller att identifiera besök i naturen. Rikstäckande undersökningar om friluftsliv bör i högre grad fånga upp även naturturism, d v s när friluftaktiviteter utövas utanför hemregionen. Möjligheter till insamling och användning av digital statistik bör utredas närmare.

För att inte behovet av mer statistik ska leda till en alltför tung rapporteringsbörda för den enskilda näringsidkaren är ett förenklat uppgiftslämnande avgörande.

Det behövs bättre statistik om turismens effekter för att främja en mer hållbar turism.

Kapitel 9 Trafikutbud och transporter

Utredningens förslag:

– att regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att, i samråd med besöksnäringens branschorganisationer och i dialog med regioner samt myndigheterna inom SOFT (omställningen av svenska transportsektorn till fossilfrihet) genomföra en förstudie för analys av hur en växande turism ska kunna möta klimatutmaningarna och bidra positivt till klimatmålen. Förstudien ska användas som underlag i arbetet med en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring.

STFs kommentar:

Ett bra sätt att i bred samverkan låta aktörer i branschen komma till tals och låta detta vara ett eget område i strategin.

– att Tillväxtverket i samverkan med Trafikverket och efter samråd med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och företrädare för regioner och besöksnäringen undersöker hur kollektivtrafikmyndigheterna bättre kan fånga besöksnäringens behov, och om detta kan ske genom utökad samverkan eller om lagstiftningens tillämpning och utformning behöver ses över.

STFs kommentar:

Insatsen är bra, kollektivtrafiken är oerhört viktig för en hållbar besöksnäring och i dagsläget tillgodoses inte branschens behov. Dagens kollektivtrafik tar överhuvudtaget inte hänsyn till besöksnäring och turism vilket får konsekvens för turister och besökares möjligheter att besöka resmål på ett hållbart sätt. STF tror

att uppdraget behöver konkretiseras för att få önskad effekt och sannolikt krävs en lagändring.

- att Trafikverket inom ramen för befintligt uppdrag att utveckla, förvalta och tillämpa metoder och modeller för samhällsekonomiska analyser inom transportområdet, i högre utsträckning än i dag, integrerar frågan om effekter kopplade till besöksnäringen, utifrån vad som är metod- och resursmässigt möjligt.

STFs kommentar:

En strategiskt mycket viktig fråga då den kan skapa bättre underlag för hur besöksnäringens och turismens behov kan integreras i trafik- och infrastrukturplanering.

– att regeringen ger Tillväxtverket, kopplat till myndighetens arbete inom regelförenkling, i uppdrag att informera om vilka regelverk som gäller för ”enkla transporter” inom besöksnäringen, när företag transporterar besökare till och från sin anläggning eller till och från olika aktiviteter, och om behov uppstår, göra detta i samråd med Kammarkollegiet.

STFs kommentar:

Hänsyn måste tas till EU lagstiftning då detta går in i resegarantilagstiftningen, Kanske borde Kammarkollegiet få uppdraget.

Kapitel 10 Naturturism

Förslag:

– att regeringen som en del i framtagandet av en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring formulerar och antar politiska mål och en delstrategi för utveckling av naturturism. Arbetet ska ske i samverkan med statliga myndigheter, länsstyrelser, regioner, kommuner samt besöksnäringen, och i relevanta delar beakta den strategi för naturturism som besöksnäringens aktörer utvecklar.

STFs kommentar:

Det är mycket positivt att utredningen valt att lyfta fram naturturismen som ett strategiskt utvecklingsområde. STF är positiv till ökad samverkan mellan naturturismens aktörer och tydligare politiska målbilder. Här kan en nationell strategi utgöra en viktig del i processen. Utredningen ger en god beskrivning av naturturismens stora bredd och många utmaningar, inte minst den mångfald av aktörer som, direkt eller indirekt, är en del av svensk naturturism. STF menar att god dialog mellan besöksnäring, naturskydd, annan markanvändning och markägare är en viktig nyckel till framgångsrik naturturism. Naturen som attraktion innebär också särskilda motiv för offentliga åtaganden inom såväl natur- som kulturturism. STF vill därför särskilt peka på betydelsen av kunskap, utbildning och forskning för att bättre hantera naturturismens mångfald, komplexitet och utmaningar. Detta gäller exempelvis bättre statistik om aktiviteter i naturen, konflikter mellan olika former av markanvändning, styrmedel för att

hantera ”hyperturism”, allemansrättens roll och finansiering av olika sorters tillrättaläggning och infrastruktur (t.ex. leder och naturinformation). Det är bra med politiska mål och delstrategier för att samla insatser och resurser. Viktigt att nyttja befintligt arbete både inom den strategi som Svensk Turism, Visita och Ekoturismföreningen arbetat fram, liksom arbetet som Visit Sweden har genomfört. Det finns även en hel del strategier på regional nivå och dessa måste också tas med i beaktning.

I betänkandet lyfts regeringens friluftslivsmål fram, främst mål 3 som berör Allemansrätten, mål 4 omtillgång till natur för friluftsliv och mål 6 Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling. Dessa mål berör i hög grad naturturismen. Svenskt Friluftsliv menar dock att det är viktigt att samtliga friluftslivsmål följs upp inte minst mål nr 10 God kunskap om friluftslivet. Detta inte minst med tanke på att en ökad naturturism ökar risken för konflikter och slitage. Av denna anledning behövs statistik och kunskap om friluftsliv och naturturism för att kunna göra avvägningar och följa utvecklingen.

– att regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att efter samråd med branschorganisationer genomföra informationsinsatser om allemansrätten till målgruppen företag och organisationer i besöksnäringen, samt efter samråd med Visit Sweden till målgruppen internationella besökare i Sverige.

STFs kommentar:

STF anser att allemansrätten är av mycket stor betydelse för naturturismen i Sverige, såväl för enskilda som för möjligheten att bedriva olika aktiviteter inom besöksnäringen. God kunskap om allemansrätten är en hörnsten för att värna och bevara denna viktiga princip. STF ser därför positivt på ökade informationsinsatser om allemansrätten, såväl till svenska som internationella besökare. Naturvårdsverket kan absolut vara den aktör som tar fram underlaget, men spridningen bör ske av någon annan. Som en av Sveriges större medlemsorganisationer, med fokus på natur- och kulturturism, kan STF ha en roll i detta viktiga arbete. Visita eller de regionala turismorganisationerna skulle också kunna vara aktörer som sprider informationen då tanken är att informationen är riktad mot besöksnäringen primärt.

– att regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att i samverkan med Riksantikvarieämbetet utveckla ett förslag för hur skyddade natur- och kulturområden, inklusive nationalparker, och biosfärområden kan användas för utveckling av natur- och kulturturism för inhemska och inkommande besökare. Uppdraget ska redovisas efter samråd med Tillväxtverket, Statens Jordbruksverk, Skogsstyrelsen, Sametinget, länsstyrelser, regioner, kommuner och besöksnäringens branschorganisationer.

STFs kommentar:

Nationalparker, och annan skyddad natur, är viktiga attraktioner inom turismen samtidigt som dessa områden ofta utgör känsliga miljöer med stort behov av skydd från påverkan. Hållbarhet blir därför extra viktigt för denna typ av turism. STF bedriver på flera håll verksamhet i eller i direkt anslutning till nationalparker och annan skyddad natur. STF stödjer förslaget om en utredning kring turism i skyddad natur, och önskar vara en aktiv part i ett sådant arbete. Vilken myndighet som ska få uppdraget är vi dock lite fundersamma kring. Vad vi känner till så har varken Naturvårdverket eller Riksantikvarieämbetet idag uppdrag eller kompetens kring affärs- och destinationsutveckling. En variant skulle kunna vara att ge uppdraget till de regionala organisationerna som får genomföra arbetet i nära samverkan med besöksnäringens branschorganisationer och i samråd med andra nämnda instanser.

– att regeringen ser över Sveaskogs ägardirektiv så att de tydligare inkluderar uppdraget att utveckla ekoparkerna utifrån värden för naturturism, friluftsliv, kulturturism, ekologi och biologisk mångfald, så att de därmed bättre reflekterar potentialen i att utveckla naturturism på statlig mark.

STFs kommentar:

STF ser positivt på att Sveaskog får ett tydligare uppdrag inom naturturism. Ekoparkerna kan i sammanhanget fungera som goda exempel där turism kombineras med annan markanvändning. Uppdraget till Sveaskog bör emellertid breddas så att det även kan omfatta naturturism på övriga marker. På så sätt kan Sveaskog mer aktivt bidra till minskade konflikter och tjäna som ett föredöme mellan naturturism och skogsbruk på platser där detta kan utgöra ett problem.

– att regeringen ger Statens Jordbruksverk ett långsiktigt uppdrag att ansvara för kunskap och information om särskilda förutsättningar för företagande inom fisketurism, Naturvårdsverket ett långsiktigt uppdrag att ansvara för kunskap och information om särskilda förutsättningar för företagande inom vilt- och jaktturism samt Skogsstyrelsen ett långsiktigt uppdrag att ansvara för kunskap och information om särskilda förutsättningar för företagande inom naturturism i skog.

STFs kommentar:

Här menar STF att utredningen har ett allt för snävt perspektiv på naturturism. Uppdragen till nämnda myndigheter bör inkludera fler aktiviteter för att fånga upp naturturismens bredd. Vandring, cykling, skidåkning och paddling är andra exempel på betydelsefulla aktiviteter inom naturturismen som också bör vara föremål för särskild uppmärksamhet. STF menar att det finns en risk med att sektorisera naturturismen på det sätt som utredningen gjort. Naturturister "konsumerar" landskapet, och att dela upp ansvaret på skog, vatten osv riskerar att skapa ineffektivitet. Det behövs ett samlat nationellt grepp för att utveckla naturturismens förutsättningar, där alla berörda myndigheter och organisationer aktivt deltar. Kopplat till detta finns också ett behov av bättre statistik om naturturism, både vad gäller efterfrågan/utövande och utbud/företagande. Men

också bättre metoder för att studera naturturismens effekter i ett hållbarhetsperspektiv. I det här förslaget ser vi inte att utredningen lyckats med det man förutsatt sig, nämligen att skapa en samlad politik för hållbar turism.

Kapitel 11 Kulturturism

Förslag:

– att regeringen som en del i framtagandet av en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring formulerar och antar politiska mål och en delstrategi för utveckling av kulturturism. Arbetet ska ske i samverkan med statliga myndigheter och bolag, länsstyrelser, regioner, kommuner samt besöksnäringen.

STFs kommentar:

STF stödjer utredningens övergripande konstaterande om att det behövs tydliga mål och satsningar på kulturturism. Från turistisk synpunkt är samspelet mellan natur och kultur oerhört betydelsefullt. Småskalig kulturturism har ofta starka kopplingar till ideell sektor och friluftsliv, vilket talar för ett brett perspektiv.

– att Tillväxtverket inom ramen för befintligt uppdrag och i samarbete med Kulturrådet, kartlägger och beskriver samband och synergier mellan kulturella och kreativa näringar och besöksnäringen, kommunicerar resultatet och ger förslag på insatser som stödjer regionalt tillväxtarbete inom detta fält.

STFs kommentar:

Finns inte detta sedan tidigare?

– att regeringen ger Riksantikvarieämbetet uppdrag att i samarbete med Tillväxtverket och länsstyrelsernas Kulturmiljöforum, samt i dialog med Sveriges museer och ett eller flera universitet, utveckla ett förslag på hur ett arbete kring turismekonomiska kretslopp och finansieringsmodeller för turism i kulturmiljöer kan utformas.

STFs kommentar:

Grunden i förslaget är bra. STFs frågetecken gäller uppdragets placering. Finns rätt kompetens och erfarenhet av att driva frågor som finansierings-, affärs- och destinationsutveckling hos de föreslagna aktörerna? Om inte kanske uppdraget ska ligga någon annanstans, alternativt att det ingår i uppdraget att tillse att rätt kompetens och erfarenhet finns på plats innan arbetet startar. STF vill också flagga för vikten av att inventera upparbetad kunskap hos de som är verksamma inom denna bransch/sector idag.

Finansieringsfrågan är också ett ämne som är gränsöverskridande mellan kultur- och naturturism. Visserligen är det statliga anslaget till naturvård avsevärt större än det till kulturvården, men när det gäller olika former av tillrättaläggning av

natur för besökare (leder, broar, raststugor, vindskydd, informationsskyltar etc.) så blir problematiken liknande. Även här behövs bättre finansieringsmodeller, och kunskap från det kulturturistiska området bör tillämpas inom naturturismen.

– att regeringen ser över Statens fastighetsverks uppdrag så att besöksmålsutveckling blir en integrerad del och kan bedrivas långsiktigt, att regeringen ger Statens fastighetsverk i uppdrag att, utifrån påbörjat arbete inom myndigheten, utveckla affärs- och samarbetsmodeller för besöksmålsutveckling i samarbete mellan myndigheten och dess hyresgäster, samt att i dialog med Tillväxtverket, besöksnäringen, regioner, kommuner och civilsamhället utveckla förslag på hur myndighetens fastigheter kan bidra i regional och lokal destinationsutveckling.

STFs kommentar:

Bra förslag, men rätt kompetens för uppdraget måste tillföras till Statens fastighetsverk.

– att regeringen ger Riksantikvarieämbetet i uppdrag att i samarbete med Tillväxtverket och i nära dialog med Världsarv i Sverige och Naturvårdsverket, utveckla en plan för hållbar besöksmålsutveckling av världsarven i Sverige, kopplad till Riksantikvarieämbetets nationella världsarvsstrategi. Arbetet ska även inkludera dialog med berörda länsstyrelser, regioner och kommuner, övriga förvaltare samt besöksnäringen.

STFs kommentar:

Världsarven utgör, i likhet med nationalparkerna, viktiga attraktioner inom turismen. Namnet i sig innebär image och ger hög status, inte minst bland internationella besökare. Samtidigt utgör dessa områden och byggnader ofta känsliga miljöer med stort behov av skydd från påverkan. För att klara den balansgången är det viktigt med bra planering och tydliga mål. Det är viktigt att planeringen sker i samverkan mellan besöksnäring, organisationer och myndigheter som har till uppgift att värna om de värden som skyddas. Här måste hållbar turism vara en tydlig ledstjärna. Besökarnas upplevelser ska stå i centrum i en besöksstrategi.

För att uppdraget ska få önskad effekt är det av yttersta vikt att rätt kompetens finns inom de myndigheter som ska arbeta med uppdraget, likaså att uppdraget står tydligt inskrivet i de aktuella myndigheternas regleringsbrev.

– att regeringen ger Sametinget i uppdrag att stödja utvecklingen av ett branschnätverk för samisk turism.

STFs kommentar:

STF stödjer förslaget.

Kapitel 13 Måltidsturism

Förslag:

– att regeringen, som en del i framtagandet av en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring, formulerar och antar delmål och en delstrategi för utveckling av måltidsturism som koordineras med den nationella livsmedelsstrategins mål och insatser. Arbetet ska ske i samverkan med statliga myndigheter, länsstyrelser, regioner, kommuner och besöksnäringen.

STFs kommentar:

Bra. Många regionala livsmedelsstrategier har också en koppling till besöksnäringens frågor.

– att Livsmedelsverket i samverkan med Tillväxtverket och länsstyrelserna får i uppdrag och resurser att utreda och ge förslag på hur koordinering och effektivisering av tillståndsgivning och kontroller kan ske vad gäller råvaruproduktion, livsmedelsproduktion och servering i syfte att minska kontrollbördan för företag med verksamhet som inkluderar flera steg i produktionsprocessen.

STFs kommentar:

Bra. Viktigt att detta harmoniseras med redan befintliga processer så att kontrollerna inte blir fler utan istället effektivare. SKL bör också kopplas in då en stor del av tillsynen utövas kommunalt.

– att regeringen ger Statens Jordbruksverk i uppdrag att i samverkan med myndigheter, besöksnäringen och akademien samla och tillgängliggöra kunskapen som utvecklats inom ramen för tidigare offentliga insatser inom måltidsturism.

STFs kommentar:

Det är bra att samla och tillgängliggöra kunskapen, men det räcker inte. Ett alternativ kan vara att det ställs hårdare krav på kunskapsspridning och lärande i alla projektinsatser. Idag försvinner det mesta av projektinsatser ut i tomma intet eftersom det inte finns några krav på spridning och kunskapsskapande.

Kapitel 13 Evenemangs- och möteslandet Sverige

Förslag:

– att regeringen ger Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag och resurser att utveckla en pilotinsats som syftar till utveckling av hållbara evenemang och möten med fokus på säkerhet.

STFs kommentar:

Den uppskattade kostnaden för det som utredningen kallar ”övriga förslag” är 252 miljoner kronor. Av dessa 252 miljoner föreslås 45 miljoner gå till frågor rörande evenemangssäkerhet (25 i detta förslag och 20 i nedanstående). Detta känns som en orimligt stor andel. Säkerhet är en oerhört viktig fråga, men det har redan gjorts mycket arbete kring evenemangssäkerhet och det är viktigt att titta tillbaka på vad som redan gjorts och uppdatera detta innan man satsar nya stora summor pengar. Vi känner även en osäkerhet kring om Vinnova verkligen är relevant som samlande myndighet för detta uppdrag.

– att regeringen tydliggör ansvaret för nationell vägledning inom evenemangssäkerhet samt tillskjuter resurser under 2018–2020 för att utforma vägledning och i samråd med relevanta aktörer inom besöks-näring och civilsamhälle implementera denna hos arrangörer.

STFs kommentar:

Se kommentaren till föregående förslag.

– att samordningen av insatser från berörda departement i förhållande till evenemang och stora möten stärks.

STFs kommentar:

Korrekt bedömning, men hos vem ligger samordningen?

Kapitel 14 Regler, tillstånd och tillsyn

Förslag:

– att regeringen växlar upp arbetet med att förenkla för företag i besöksnäringen enligt det arbetssätt som har tagits fram inom regeringens överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Serverat. Alla myndighetskontakter oavsett nivå eller ansvarsområde ska förenklas. Åtgärder ska anpassas utifrån företagens problembild och behov och kan därmed handla om att digitalisera tillståndsprocesser, förenkla lagstiftning eller förbättra service och handläggningsprocesser och resurser avsätts för att arbetet ska kunna slutföras 2020.

STFs kommentar:

Bra förslag, men SKL har redan initierat ett arbete kring detta. Viktigt att inte låta det arbetet bli ogjort.

En bra förstärkning av förslaget vore att bestämma att besöksnäringen ska bli den första bransch/näringsgren som är helt digitaliserad i tillstånd och tillsynsprocess samt i sina egenkontrollprogram. Detta vore ett bra statement och tydlig prioritering från SKL och staten kring en byråkratityngd bransch/näringsgren och ett bra sätt att öka den digitala förmågan i branschen/näringsgrenen.

Avslutande ord

STF ser med stor tillförsikt fram emot den fortsatta processen och hoppas att denna breda utredning var startskottet för ett arbete där politiken och näringen ännu tydligare än tidigare gemensamt arbetar för en hållbar turism och växande besöksnäring. Så att ännu fler kan upptäcka Sverige – idag och i morgon.

Magnus Ling
Generalsekreterare
Svenska Turistföreningen

Maria Ros Jernberg
Vice generalsekreterare
Svenska Turistföreningen